

ILLUSTREREDE KLASSIKERE™ – 6
Udgivet 2007 af Egmont Serieforlaget A/S
Redaktion: Anders Hjorth-Jørgensen og Michael G. Nielsen
Markedsføring: Helle Fruergaard
Ansvarlig udgiver: Jan Neiiendam
Design: Stein Hjelmerud

Copyright © 2007 First Classic, Inc. All Rights Reserved.
Published with the written licensed permission of First Classic, Inc.
License by Agentur Fuchs, Stuttgart.
Trykt hos Gummerus Printing, Finland 2007.
ISBN 978-87-7679-260-2

www.klassikere.serieforlaget.dk

Jules Verne
Den hemmelighedsfulde ø

William Shakespeare
MACBETH

Robert Louis Stevenson
SKATTEØEN

Howard Pyle m.fl.
RIDDERNE OM DET RUNDE BORD

EGMONT
Serieforlaget

I LLUSTREREDE KLASSIKERE var tegneseri-
er baseret på kendte bøger. Ideen var, at hæfterne
skulle tjene som en introduktion til litteraturen.

I Danmark blev de første hæfter i serien udgivet i
1955, og de fortsatte med at udkomme frem til 1976.

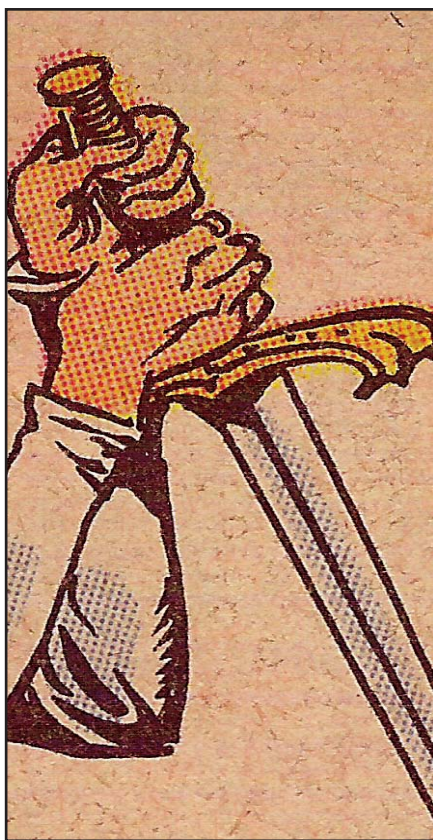
Bogserien *Illustrerede Klassikere* har som mål at udgive
hæfteserien kronologisk, som den blev publiceret 1955-
76, og benytter de danske førsteudgaver som basis for
udgivelsen.

I de første fem bøger har Alex A. Blum leveret fem af de
genoptrykte titler: *Alice i Eventyrland*, *Rejsen til Månen*,
Hamlet, *Daniel Boone* og *Iliaden*. I bog nr. 6 genoptryk-
kes yderligere tre af hans *Illustrerede Klassikere*, *Mac-
beth*, *Skatteøen* og *Ridderne om det runde bord*. Indtil
nu har han altså stået for en tredjedel af de genoptrykte
hæfter. Og der er endnu otte titler i vente fra hans hånd i
kommende bind - samt en række forsider, som han tyde-
ligt har sat sit præg på.

De resterende 16 titler i denne udgivelses indtil videre
seks bind har han som art director også haft indflydelse
på. Som sådan har han haft kunstnerisk ansvar for alle
de malede forsider - og for halvdelen af hæfternes ved-
kommende også for det indholdet. Dvs. de hæfter, hvis
indhold er produceret efter 1953.

Da bog 6 ligesom bog 1 har overvægt
af hans materiale, og da han i vid ud-
strækning har haft indflydelse på res-
ten, er dette bind tilegnet Alex A. Blum,
"a real gentleman, a prince of a man",
som en kollega beskrev ham.

Anders Hjorth-Jørgensen
juli 2007

DEN HEMMELIG- HEDSFULDE Ø

MACBETH

SKATTEØEN

RIDDERNE OM DET RUNDE BORD

Alex Blum	6
<i>af Haakon W. Isachsen</i>	
Slutspil for Nemo	8
<i>af Anders Hjorth-Jørgensen</i>	
Den hemmelighedsfulde ø	15
Engang i det skotske højland	64
<i>af Anders Hjorth-Jørgensen</i>	
Macbeth	69
William Shakespeare	113
Banquos efterkommere	114
I teateret hos William Shakespeare	115
Hiv - ohøj og en hel flaske rom	118
<i>af Nils Nordberg</i>	
Skatteøen	123
Robert Louis Stevenson	167
Montezumas skatte	168
Sørøvere	169
Kong Arthur, Sir Thomas og deres fanebærere	172
<i>af Haakon W. Isachsen</i>	
Ridderne om det runde bord	177
Den forsvundne koloni	222
Ridderne af det runde bord	223
Alex Blums Gilberton-produktion	224

Alex Blum

af Haakon W. Isachsen
bearbejdet til dansk af
Anders Hjorth-Jørgensen

Få tegnere af *Classics Illustrated* bliver omtalt med så stor respekt og venlighed af sine kolleger som Alex Anthony Blum (1889-1969). Norman Nodel (se bog 5 side 11) karakteriserede ham således: "... a real gentleman, a prince of a man."

En anden Gilberton-tegner, George Evans omtalte ham som et af de hyggeligste, mest milde og rare mennesker, han nogensinde havde mødt.

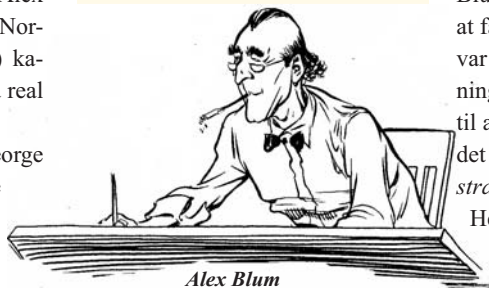
Som tegner var Blum meget produktiv - også i sit arbejde med tegneserier fra 1935 til han gik på pension i 1957. 1940-55 bidrog han til omkring 400 forskellige hæfteudgivelser. I denne bog har han bidraget med tegninger til tre af titlerne: *Macbeth*, *Skatøen* og *Ridderne om det runde bord*.

KUNSTNEREN

Blum blev født i Budapest men emigrerede i en ung alder til USA, hvor han fik en kunstnerisk uddannelse. Efterfølgende forsøgte han at ernære sig som kunstner og bogillustrator, hvilket skaffede ham flere priser (se side 121).

Børskrakket i 1929 medførte ringere beskæftigelse for udøvende kunstnere, så i midten af 1930'erne begyndte Blum at arbejde for de nyetablere tegneserieforlag.

Tegneseriehæfter var et nyt fænomen i eksplosiv udvikling, og forlagene havde brug for materiale til hæfterne. Derfor var der mange arbejdsløse kunstnere, som så muligheden for indtjening indenfor tegneserieproduktionen, så honoraret pr. side var lavt. For at tjene en rimelig løn, var det derfor nødvendigt at tegne siderne i et raskt tempo. Det blev ikke bedre af, at mange forlæggere var mere optaget af at få hæfterne ud i handelen hurtigst muligt, end de var af tegningernes kvalitet.

Alex Blum
portrætteret af Will Eisner
i albummet *The Dreamer* i 1986

TEGNESERIETEGNEREN

Efter en start som freelance-tegner blev Alex Blum omkring 1938 ansat i The Eisner-Iger Shop (se bog 5 side 116). Dette nyetablerede studio leverede færdigpakkede hæfteløsninger til en lang række forlag, så Blum kom til at tegne alle mulige serier.

Et af hans tidligste arbejder for Eisner-Iger var tegneserien *Samson* i *Fantastic Comics* udgivet af Fox - fra 1940 udgivet i eget hæfte med 7 numre. Til samme forlag tegnede Blum serien *Eagle*.

I det hele taget var 1940 et travlt år for Blum. Til Fiction House tegnede han flere serier, bl.a. den populære jungleserie *Kaanga*, og til Quality Comics tegnede han *Purple Trio*, *Fibrebrand* og *Strange Twins*.

Fleere af disse eksisterede kun i kort tid, men enkelte arbejdede Blum på indtil slutningen af 1940'erne.

Omkring 1942 begyndte han at tegne *Spy Smasher*, *Ibis* og *Bulletman* for Fawcett. Samtidig leverede han sporadisk serier til forlagene Harvey, Holyoke, 4-Star og Timely (det senere Marvel Comics) (se side 175).

ILLUSTREDE KLASSIKERE

I 1940 forlod Will Eisner studioet sammen med flere af tegnerne, mens Blum fortsatte hos Iger. Fra 1945

blev Iger-studio fast leverandør af tegneserier til Gilberton, men Alex Blum måtte dog vente til 1947 med at få sin første klassikeropgave. Det var en 63 siders tegneseriebearbejdning af *Alice i Eventyrland* beregnet til avispublicering - senere omarbejdet til den 48 siders *Classics Illustrated*, som kan læses i bog nr. 1.

Herefter arbejdede Blum det meste af tiden på Gilberton-opgaver, men fortsatte som nævnt også arbejdet med hæfteserier for andre forlag indtil 1950.

1948-55 tegnede Alex Blum 25 *Classics Illustrated*-titler. Samtidig bidrog han til to numre af *Classics Illustrated Junior* (se side 67 og bog 4 side 224) og *Classics Illustrated Special Issue, The Story of Jesus* (se bog 4 side 116).

ART DIRECTOR

Da Iger afsluttede samarbejdet med Gilberton fik Alex Blum i 1953 tilbudt ansættelse som art director på alle forlagets udgivelser.

Den 64-årige Blum tog mod tilbudet, men den nye arbejdsopgave betød, at hans arbejde nu kun sporadisk dukkede op i udgivelserne. Det blev til enkelte tegneserier og forsider samt illustrationer til de redaktionelle sider. Hans sidste *Classics Illustrated* blev *Macbeth* i 1955.

Blums vigtigste bidrag i tiden som art director var, at han knyttede nogen af tidens mest talentfulde tegnere til Gilberton. Blandt disse Norman Nodel (se bog 5 side 11) og de tidligere EC-tegnere George Evans, Reed Crandall, Gray Morrow og Joe Orlando, som alle var med til at forny *Classics Illustrated*'s visuelle udtryk de følgende år.

I 1957 lod Alex Blum sig pensionere. Han døde i 1969.

(Se liste over Blums Gilberton-produktion på side 224).

Illustrerede KLASSIKERE

De bedste fortællinger af
verdens største forfattere

NR. 21 KR. 150

DEN HEMMELIG- HEDSFULDE

JULES VERNE

Slutspil for Nemo!

af Anders Hjorth-Jørgensen

Jules Verne

Den hemmelighedsfulde ø er på en gang en selvstændigt roman i Jules Vernes forfatterskab, et kompendium til forfatterskabet og en afslutning på et par af Vernes andre romaner.

Udgangspunktet er den amerikanske borgerkrig - nærmere bestemt general Grants belejring af Richmond i 1865. I løbet af få sider bevæger Vernes fortælling sig dog hurtigt fra en historisk begivenhed over i den rene fiktion præget af forfatterens frugtbare fantasi.

FORFATTEREN

Som fortalt i bog 1 side 64-66 blev Jules Verne født den 8. februar 1828 som søn af advokaten Pierre Verne og dennes hustru Sophie. Da han døde den 24. marts 1905 havde han skrevet mere end 60 romaner og desuden også skuespil, noveller, digte og enkelte populærvidenskabelige værker.

I 1848 ankom Jules Verne til Paris – ikke for at følge faderens ønske om at læse jura – men fast besluttet på at blive forfatter.

I det næste årti arbejdede han som sekretær ved et mindre teater og skrev selv komedier – sat i gang af Alexandre Dumas den ældre, forfat-

teren til bl.a. *De tre musketerer*, der bl.a. også ernærede sig som teaterdirektør.

I denne periode læste Jules Verne også Edgar Allan Poes fantastiske rejseberetninger og interesserede sig for moderne teknik. Det bragte ham sammen med Gaspard-Félix Tournachon (1820-1910) eller Nadar, som han kaldte sig, en af tidens mest fremragende portrætfotografer. På det tidspunkt var Nadar i gang med at konstruere en kæmpemæssig luftballon til opvisningsbrug.

Det fik Verne til at skrive en bog om ballonflyvning, men ingen forlægger ville antage den. En enkelt, Pierre-

Under ledelse af general Ulysses S. Grant indtog nordstatstropper sydstaternes hovedstad, Richmond den 4. april 1865 efter elleve måneders belejring. Efter heftige bombardementer tog byen sig ud, som på nedenstående foto. Den hemmelighedsfulde ø tager sin begyndelse i samme by to uger før.

Jules Hetzel - viste dog interesse, men foreslog, at den skulle omskrives til en fortælling. Det gjorde Jules Verne og 31. januar 1863 udkom den som første *Voyages extraordinaires*, *Cinq Semaines en Ballon* fra Hetzels forlag. Hetzel stod derefter for udgivelsen af alle Vernes romaner.

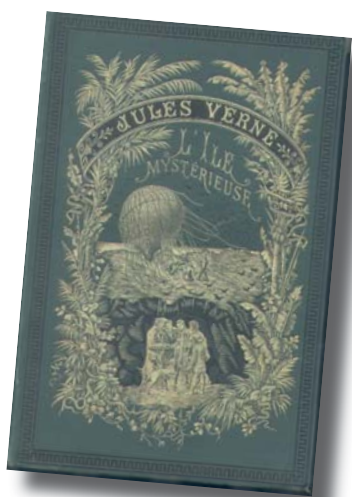
KOMPENDIET

Den hemmelighedsfulde ø udkom i 1875 som en opsamling af flere af de temaer, som havde været centrum for flere af de tidligere romaner.

Udgangspunktet er som i den første roman fra 1863 en ballonfærd, som dog lider forlis. I handlingens centrum befinder sig ligesom i *En verdensomsejling under havet* (se bog 5) en højt uddannet mand, ingeniøren Cyrus Smith, en handlingens mand, sømanden Pencroft, samt ingeniørens tjener, Neb - her suppleret med en journalist, Gideon Spilett, og en ung mand, Herbert Brown.

Kort sagt, ligesom i andre Verne-romaner en gruppe, som pga. af deres forskelligheder og deraf afledte konflikter er designet til i fællesskab at komme helskindet gennem strabadserne.

Ligesom i *Rejsen til Jordens indre* må gruppen også tage kampen op mod de farer og de kræfter, som de udsættes for af naturen. Samtidig må de erkende, at Jules Verne har ladet det være op til dem at knytte et par løse ender fra et par tidligere romaner, *Les Enfants du Capitaine Grant* (Kaptajn Grants børn) fra 1868 og *Vingt Mille Lieues sous les Mers* (En Verdensomsejling under Havet) fra 1870.

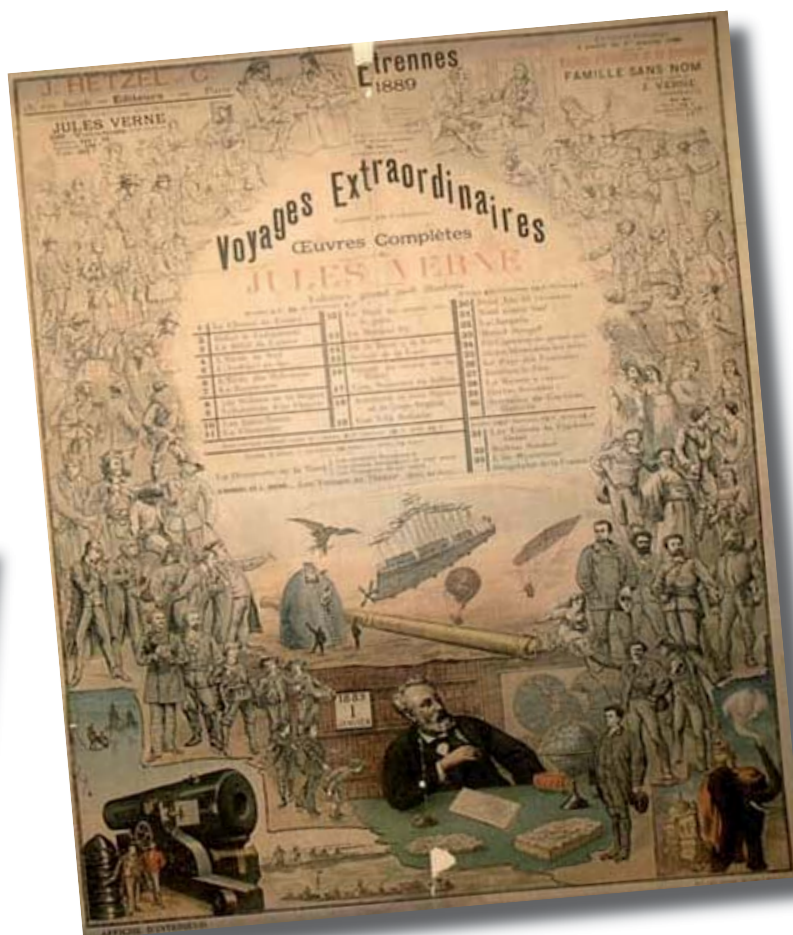

LØSE ENDER

På den nærliggende ø, Tabor, finder de Ayrton. I *Den hemmelighedsfulde ø* viser han sig som en retskaffen allieret for de strandede. Den samme rolle kan han ikke hævdes at have gennemspillet i *Kaptajn Grants børn*.

Titlens skotske kaptajn er i 1862 sejlet ud for at grundlægge et Ny-Skotland på en øde Stillehavs-ø. Forlist og reddet i land på øen Tabor kaster de en flaskepost i havet. Flasken sluges af en haj, som i 1864 fanges i Clydefjorden i Skotland af lord Glenarvan.

1962-64 udkom disse tre bind med forside af Robert Viby i serien Gyldendals Udødelige Klassikere.

L'Île Mystérieuse udkom i 1875. Plakaten viser Hetzels serie af Verne-udgivelser, *Voyages Extraordinaires*, som den tog sig ud i 1889.

Sammen med sin familie, kaptajn Grants to børn og en distraet fransk professor drager han ud for at finde kaptajnen. Men kun breddegraden er bevaret på papiret. Det betyder utallige farifulde hændelser under færdens med

lordens yacht Duncan langs denne, indtil det lykkes at finde de skibbrudne. Undervejs har bådsmænd, Ayrton, imidlertid forgæves forsøgt at bemægtige sig skibet. Som straf efterlades han på Tabor med løfte om at blive hentet 12 år senere.

Tv.: Cy Endfields filmatisering fra 1961 med Herbert Lom som kaptajn Nemo og stop-motion effekter af Ray Harryhausen.

Th.: Fransk TV-miniserie fra 1973 over 6 afsnit à 52 minutter bygget på Jules Vernes roman - med Omar Sharif i samme rolle.

Her findes han så, kort før de tolv år er gået, af Spilett, Pencroft og Herbert.

Og da den hemmelighedsfulde ø sluttelig går under i et inferno af glødende lava og damp, og alt håb synes ude, dukker Duncan op i horisonten ... !

Inden da har et andet slutspil fundet sted. I slutningen af *En verdensomsejling under havet* blev Nautilus og dermed kaptajn Nemo slugt af malstrømmen i den nordlige del af Atlanterhavet. Nu dukker han op som den hemmelige hjælper i *Den hemmelighedsfulde ø*. Uden hans hjælp ville meget have set anderledes ud for de fem forliste, så man kan hævde, at han er den egentlige hovedper-

son. Men har han hjulpet dem frelst igennem fortrædelighederne, må man formode, at han næppe denne gang undgår sin skæbne. I Vernes univers betyder *Den hemmelighedsfulde ø* slutspil for Nemo.

LÆS ELLER SE!

Den første danske oversættelse af *Den hemmelighedsfulde ø* på 119 sider blev udgivet i 1900 af Jespersens Forlag. Senere fulgte flere udgaver, der ligesom den første var meget forkortede i en bearbejdelse rettet mod børn.

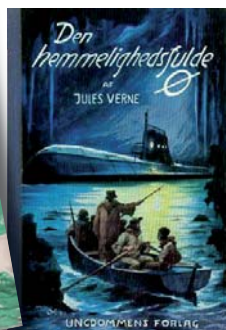
I 1976 udgav Hernovs Forlag i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab imidlertid en uforkortet udgave i to bind på ialt 610 sider.

På filmræredet viste *Den hemmelighedsfulde ø* sig første gang i 1929 i en MGM-filmatisering instrueret af Lucien Hubbard, Maurice Tourneur og danske Benjamin Christensen. Senere fulgte en lille håndfuld filmatiseringer, hvor Cy Endfields fra 1961 er den mest interessante ikke mindst pga. Ray Harryhausens special-effekter, bl.a. gigantiske krabber og planter som følge af Nemos eksperimenter.

Også tv-producenterne har taget Vernes fortælling til sig. Allerede i 1973 blev der produceret en fransksproget version i seks afsnit med Omar Sharif som Nemo.

I 1995 blev det til en canadisk/new zealandsk tv-serie i 22 afsnit og i 2005 til en amerikansk mini-serie med Patrick Stewart som Nemo.

Både 1961-filmen og 2005-tv-serien er tilgængelige på dvd.

Danske udgaver fra henholdsvis 1942 og 1951.

Ved søgning på *Den hemmelighedsfulde ø* på www.bibliotek.dk, får man et overblik over tilgængelige udgaver på danske folkebiblioteker. Romanen på det franske originalsprog kan downloades fra <http://www.gutenberg.org/etext/14287> På engelsk kan den downloades fra <http://www.gutenberg.org/etext/1268>

I USA var 1. udgave af *The Mysterious Island* på 56 sider med forside og indhold tegnet af Robert Hayward Webb og rentegning af Davis Heames. Det var også tilfældet med de efterfølgende seks oplag, der blev udgivet som *Classics Illustrated* - på et tidspunkt reduceret til 48 sider. I september 1957 udkom titlen med malet forside i USA, men med uændret indhold.

Robert Hayward Webb

startede karrieren som tegneserietegner 1940-41 med at tegne *Dynamo* for forlaget Fox. 1941-53 var han tilknyttet *Iger-Roche Shop*. 1952-69 arbejdede på den syndikerede strip *The Hawk*.

Som medarbejder hos *Iger-Roche* havde han 1945-48 ansvaret for flere *Classics Illustrated* titler. 3 af disse blev til i samarbejde med rentegneren David Heames, der med sin streg satte sit eget markante stilpræg på det færdige produkt.

Iger-Roche tilknytningen betød også, at Webb tegnede for en lang række tegneserieforlag. Specielt bemærkelsesværdigt er hans arbejde på serien *Sheena Queen of the Jungle*, men i øvrigt ser listen således ud:

Fiction House 1941-53: *Don Gran-*

Udgivet første gang
som *Classic Comics* #34 i februar 1947.
Udgivet på dansk som *Illustrerede Klassikere* nr. 21 i 4 oplag- det første i 1956.
Desuden udgivet som *Stjerneklassiker* nr. 19.
I USA også udgivet af *Acclaim Books* som undervisningsudgave i juli 1997 med forsideillustration af Richard Case.

Manus:

Manning Stokes

Tegninger:

Robert Hayward Webb

Rentegning:

David Heames

val, Auro Lord of Jupiter, Dusty Rhodes, Seniorita Rio, Tiger Girl, Rip Carson, Lightning Samar, Merlin, Kinks Mason, Skull Squad, Sheena, The Hawk, Stuart Taylor, ZX-5, Inspector Dayton, Midnight, Tom, Dick & Harry, Camilla, Capt. Terry Thunder, Simba, Wambi, Roy Lance, Firehair, Shark Brodie, Chip Collins, Sky Rangers, Kayo Kirby. Quality 1941: Samar, Merlin. Great 1941: Guy Gorham Phoenix 1946-47: Salty Stuff, Sagas of the Sea. I 1969 forlod han tegneseriebran-

chen og helligede sig sin interesse for det maritime ved at ernære sig som bådebygger. En interesse, som tydeligt skinner igennem i hans arbejder for Gilberton, bl.a. i Den hemmelighedsfulde ø.

Robert H. Webb tegnede disse Classics Comics/Classics Illustrated: Two Years Before the Mast (CC-25), Frankenstein (CC-26), Mysterious Island (CC-34), Kidnapped (CI-46), Mr. Midshipman Easy (CI-74), The Dark Frigate (CI-132).

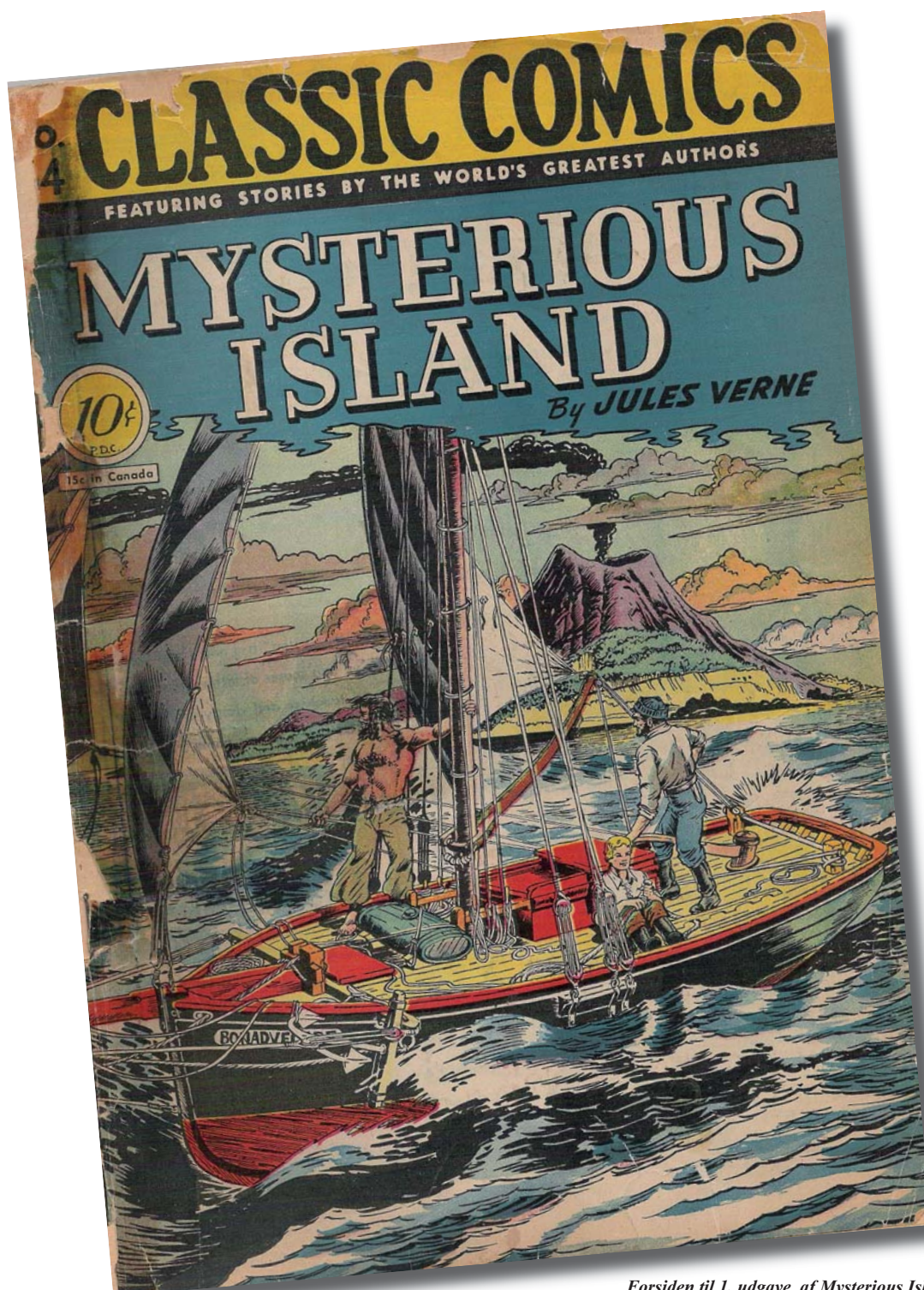
Davis Heames arbejdede som rentegner for Iger-Roche 1941-53 på en række serier til Fiction House: Sheena Queen of the Jungle, Rip Carson, The Hawk, Tiger Girl, Kayo Kirby, Firehair, Captain Fight, Seniorit Rio. Som rentegner havde han samarbejde med Robert H. Webb - også på serier til Gilberton.

Heames rentegnede disse Classics Illustrated 1945-48: Two Years Before the Mast (CC-25), Mysterious Island (CC-34), Kidnapped CI-46).

Manning Stokes (f. 1911) har skrevet mere end 200 spændingsromancer. 1945-54 skrev han manuskripter for Iger-Roche bl.a. Mysterious Island men også Sheena Queen of the Jungle og Blue Beetle samt en lang række indenfor stort set alle generer til hæfter udgivet af bl.a. Fiction House, Fox, Fawcett og National.

Herunder: Den australske udgave, fulgt af den amerikanske med malet forside, den danske Stjerneklassiker og yderst til højre *Acclaim*-udgaven.

Forsiden til 1. udgave af Mysterious Island bærer tydeligt præg af Robert H. Webbs fascination af træskibe. Denne udgave var på 56 sider, hvoraf tegneserien bredte sig over de 52 sider. Fem af disse mangler i den danske udgave. De ses på de følgende to sider. Angivelsen "side 17-b" fortæller, at siden oprindeligt var placeret efter denne bogs side 17 osv.

side 17-b

side 22-b

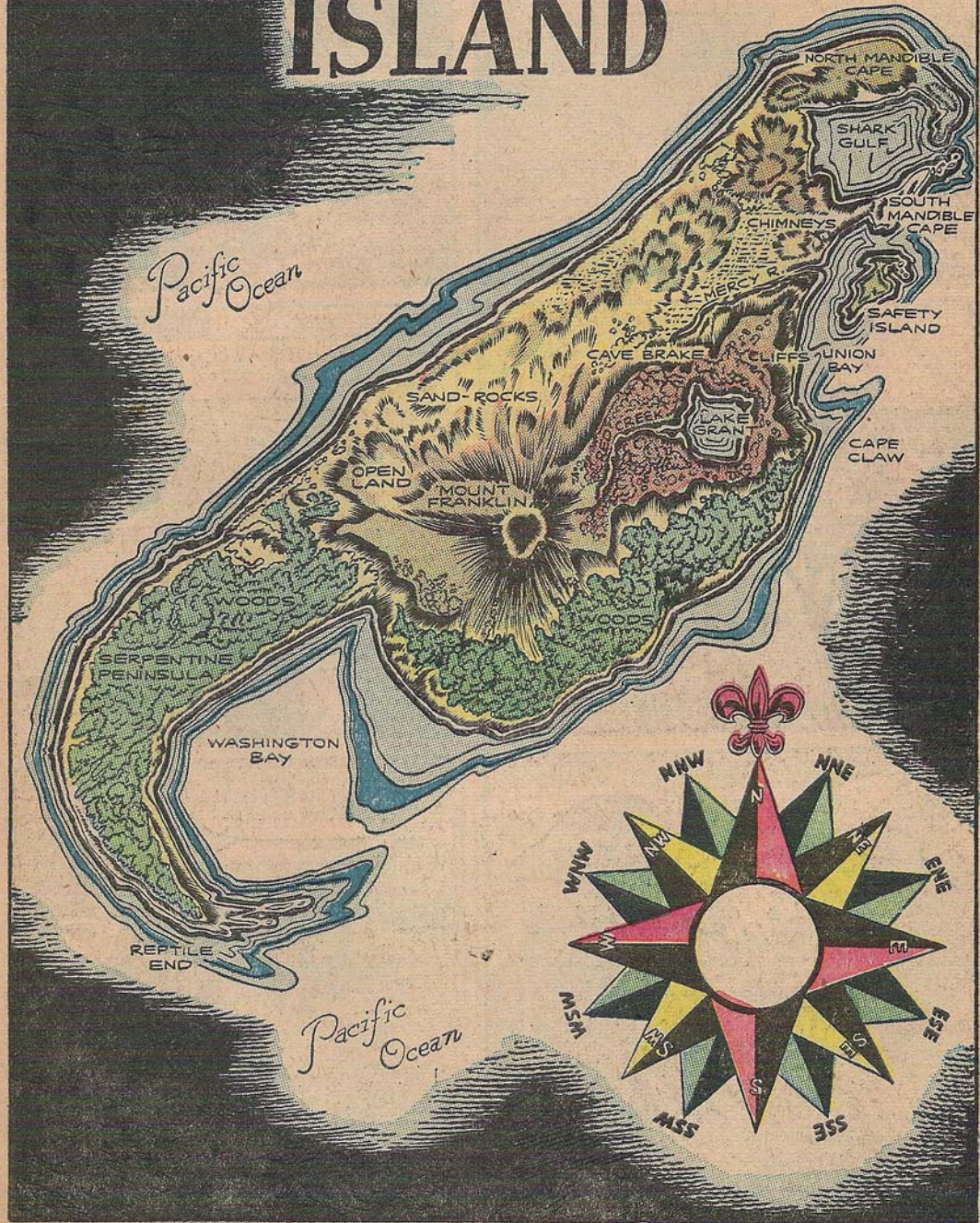

side 43-b

side 48-b

LINCOLN ISLAND

side 24-b